Nro 1.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżſzego Rządu Nayiaśnieyſzego CESARZA Imperatora Całey Roſsyi.

z *Wilna VS.* 4 Stycznia 1800 we Srzodę

z Petersburga VS. 23 Grudnia.

Otrzymali rangę Generał Majorow Półkownicy: półku Kiraſsyerow Woinowicza Margrabia de Lambert naznaczony ſzefem półku Kiraſsyerow przedtym Czernisza; regimentu grenadyerow Zawaliszina Kochius naznaczony Szefem regimentu muszkietyerow przedtym Arseniewa 1. Podpółkownicy zoſtaią Półkownikami: regimentu muszkietyerow Werderewſkiego Guriew; Kołokolcowa Taubert. Majorowie: półku konnego Xiążęcia Ratiewa Zegulin; regimentu muszkietyerow Selechowa Sumgurow, *P*odpółkownikami.

Uwalniaią ſię od ſłużby na własną prożbę: *S*zef półku Kiraſsyerow Generał Major Czernisz; *S*zef regimentu muszkietyerow Generał Major Arseniew 1. z pozwoleniem noszenia munduru. Regimentu muſzkietyerow Kochiusa Major Ałabin z rangą *P*odpółkownika, ſtrzeleckiego półku Łichaczewa Major Leble. Także uwalnia ſię od ſłużby na własną prożbę Generał Lieutenant Mansurow 2 z mundurem. Zmarły *G*enerał Lieutenant Smorodin z rang liſty wymazany.

Otrzymali rangę Generała Lieutenanta Generał Maiorowie: Tomſkiey twierdzy kommendant Panow; *S. P*etersburgſkiey twierdzy kommendant Xiąże Dołhorukow 2. *Pół*kownicy zoſtaią Generał Maiorami; Woyſka Dońſkiego Kulbakow; regimentu muszkietyerow Weleckiego Błunow naznaczony *Sze*fem regimentu muszkietyerow dawniey Mansurowa 2. Podpółkownicy *Pó*łkownikami woyſka Uralſkiego Dońſkow 3; garnizonowego regimentu Dreera Demidow naznaczony kommendantem w Kexholmie i Szefem garnizonowego regimentu. Majorowie *Pod*półkownikami: regimentu muſzkietyerow Selechowa *S*tackelberg; garnizonowego Czirkowa Lucioni.

Otrzymał rangę Generał Majora, i *S*zefowſtwo półku Kiraſsyerow przedtym Fridericego, półku *L*ewiza Półkownik von Knorring 3. Podpółkowniey zoſtaią Półkownikami: JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI Fligiel Adjutant Kretow; regimentu muszkietyerow Talizina 3 Worońcow; Kozłowa *S*traton Potapow. Majorowie *P*odpółkownikami: regimentu muszkietyerow Brunowa Kozłow; woyſka Czarnomorſkiego Pomeło; regimentu muszkietyerow *W*ołkońſkiego 2 Ogarew.

Uwalniaią ſię od ſłużby na własną prożbę: Woyſka Dońſkiego *P*ółkownicy *S*ulin 2, i Czerewkow z rangą Generał Majora. Orderem S. Anny 1 klaſsy ozdobiony: Aktualny ſtanu Konſiliarz Ober *P*olicmeyſter Lisaniewicz; order 2 Klaſsy otrzymali: Nadworny Konſiliarz Policmeyſter Zilbergarnisz, i Policmeyſter Chotiaincow. Pierwszego Departamentu Senatu Ober *P*rokuror Kozodawlew otrzymał ſtopień Taynego Konſiliarza, i zaſiadać będzie w 1 Departamencie Senatu; na mieyscu iego Ober Prokurorem naznaczony Aktualny ſtanu Konſiliarz Rezanow.

Wyszedł imienny Ukaz względem założenia w całym Państwie po wſiach ſkarbowych i Szlacheckich, magazynow zapaśnych; którego treść kładniemy w naſtępuiących punktach.

1. Zaleca ſię Gubernatorom Ciwilnym założenie wieyſkich magazynow w każdey osadzie maiącey 50 domow, mnieysze zaś wſie mogą łączyć ſię kilka w iedno, według bliſkości i wygody.

2. *P*o zakończonym żniwie wszyscy włościanie z każdey duszy rewizyiney dadzą żyta nie mniey nad pół czetweryka; owsa zaś lub ięczmienia po półgarca, do pomienionych magazynow; rząd pilną mieć baczność powinien, ażeby remanentow nie było, zboże z magazynow pożyczone chłopom, nie razem od nich, lecz cząſtkami ma bydź wybierane; od Kupcow zaś i ſzlachty całe razem bez żadney przewłoki.

3. Gubernator Ciwilny przełoży Mar-

szałkom i znacznieyszym Obywatelom, czy nie lepiey byłoby dać więcey z duszy nad pół czetweryka, ażeby tym prędzey potrzebne założyły się magazyny; w Guberniach zaś mniey urodzaynych znayduiąc iakie trudności, opisze wszystkie, z przyłączoną własną opinią, do Ekspedycyi Ekonomiczney, która rzecz przełoży Senatowi.

4. Na skład zboża magazynowego zbudowane będą drewniane szpichlerze, jakie są pospolite w każdey Gubernii, w mieyscu bespiecznym od ognia i wody; w Prowincyach zaś bezleśnych, w iamach lub innym sposobem używanym pospolicie, zboże ma bydź zachowane w całości na przyszłą potrzebę:

5. Ponieważ te magazyny stanowią się dla samych włościan, i przez nich napełnione bydź maią; przeto żadney naspy od nich wymagać nie trzeba, i nikomu oprócz nich zboża tego dawać nie wolno; co dozorowi Gubernatorow polecono.

6. Zboże do magazynu ziarnem wybierać się powinno; ziarnem też wydawane będzie na chleb i zasiew w nagłey potrzebie, za świadectwem Marszałkow, a pozwoleniem Gubernatora; na zapisywanie przychodow i wydatkow magazynowych księga ma bydź sporządzona.

7. Dla utrzymania w całości zboża magazynowego, w czasie żniwa corocznie trzeba odmieniać na świeże, o czym Gubernatorowie potrzebne wydadzą rozrządzenie.

8. Gubernatorowie rapportem doniosą Expedycyi Ekonomiczney, gdzie są magazyny założone, jak wiele w nich znayduie się rozmaitego zboża.

10. Corocznie po zakończonych żniwach Gubernatorowie w miesiącu Pazdzierniku przez niższe ziemskie Sądy, w Marcu zaś przez dobranych Urzędnikow przeyrzeć każą wszystkie magazyny, i stan ich dokładnie opiszą wyżey pomienioney expedycyi ekonomiczney.

11. Założenie magazynow w dobrach Szlacheckich zostawuie się do woli właścicielow, w każdey wsi swoiey czyli też w niektórych tylko mieć one zechcą, byleby iednak mieli w każdym przepisaną ilość zboża.

12. Mieyskie magazyny gdzie iuż są założone za pieniądze skarbowe, zostawuią się w dawnym porządku pod dozorem Gubernatorow Ciwilnych.

Na tych przepisach własną JEGO JMERATORSKIEY MOSCI ręką podpisano tak: niech tak będzie: dozor zaś mieć maią Marszałkowie, a nie inni. Co rządzący Senat po całym Państwie ogłosić kazał.

z Wiednia 31 Grudnia z Gazety Hamburgskiey

Prywatne listy odebrane z Wenecyi zapewniać nie przestaią, że Kardynał Archetty zdaie się bydź nayblizszym wyniesienia na stolicę Apostolską; to przynaymniey niewątpliwa, że Conclave przed rokiem nowym koniec wezmie. Od armii żadnych rapportow nie mamy. Wiadomość o wtargnieniu Włoskiey do kraiu Liguryiskiego potrzebuie potwierdzenia. Z obozu Arcy Xiążęcia Karola wkrótce tu iest spodziewany Generał Hrabia Starray.

z Londinu 17 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Lord Bridport powróciwszy z flottą do Torbay, rzuca służbę, i na stopień Hrabiego ma bydź wkrótce wyniesiony. Zostawił kilka okrętow przed portem Brestenskim, którym obroty nieprzyiacioł postrzegać kazano. Lord S. Vincent Admiralską flagę zawiesił na okręcie miasto Paryż od 110 armat, zbudowanym na pamiątkę wziętego Francuzom r. 1782 z Hrabią de Grasse, i straconego niewiadomo iakim przypadkiem, gdy z Jamaiki do Anglii żeglował.

Podobno więcey 20 tysięcy Angielskiego i zprzymierzonego żołnierza Ministerium użyć postanowiło na wyprawę ku brzegom Francuzkim. Hrabia d' Artois opuścił naszą stolicę: słychać że przesławszy iuż broń, ammunicye, pieniądze, i odezwy wielorakie do Departamentow Wendeyskich, sam nakoniec stanie na czele Roialistow. Rząd nasz do Jrlandyi ieszcze posyła 12 tysięcy żołnierza, iak łatwo domyślić się możemy, na utrzymanie wnętrzney spokoyności, ponieważ wyspa dotąd żadnym naiazdem zagrożona nie iest.

Lord Nelson nie powraca ieszcze do Anglii. Słychać że chce szturmem dobywać Valettę; do czego nie licząc woysk naszych, które stoią w Sicilii, chciał użyć garnizonu Minorki. Lecz kommenderuiący Generał S. Clair oświadczył, że wyspa przez Hiszpanow attakiem zagrożona, nie ma nad potrzebę żołnierza. Jakoż dochodzą z różnych stron wiadomości, że Hiszpani w Cadix, Carthagena, i Barcellonie czynią przygotowania przeciw twierdzy Port Mahon. W. Britannia łatwo zniszczy ten zamysł utrzymuiąc liczną eskadrę na morzu śrzodziemnym, czego wyciąga koniecznie bespieczeństwo powszechne zprzymierzeńcow naszych.

Generał Lieutenant Bauer przybył na kommendę woysk Rossyiskich; nasze regularne aż nadto są dopełnione milicyami. Minister stanu Dundas wyieżdża do Dublinu; gdzie przy zagaieniu obrad Parlamentowych, interes Unii popierać będzie. Z Philadelfii donoszą, że gorączka żółta zwa-

wa zupełnie uſtała. Klub Whigs d. 3 odprawił publiczne poſiedżenie; z mowy P. Erſkine wnoſić można było, że znaiomy Fox iuż oddalił ſię na zawſze od intereſsow publicznych.

z Paryża 23 Grudnia z Gazety Courier du Bas Rhin

Dokończenie nowych uſtaw Francuzkich.

RPta Francuzka nierozdzielna; dzieliſię na Departamenta; człowiek 21 lat maiący zoſtaie czynnym obywatelem; cudzoziemiec otrzymuie ten przywiley po 10 letnim w kraiu mieſzkaniu; zbrodnie, długi nie opłacone, przyimowanie darow zagranicznych, prowadzą koniecznie do utraty prerogatyw. Obywatele każdego powiatu wybieraią człowieka dzieſiątego z całey liczby obywatelow u ſiebie czynnych; z tych poźniey wybierani bydź maią urzędnicy mieyſcowi.

Obywatele wybrani w powiatach Departament ſkładaiących, wybieraią znowu część z pomiędzy ſiebie dzieſiątą; z tych iuż idą na urzędy Departamentowe. Nakoniec obywatele na regeſtrze Departamentowym umieszczeni, ieſzcze wybieraią z pomiędzy ſiebie część dzieſiątą; a ci iuż póydą na urzędy wyżſze publiczne, i narodowe. Co trzy lata obywatele zwołani na obradę, dopełniać powinni trzy pomienione regeſtra, mieyſcowy, Departamentowy, i narodowy obieraiąc nowych na mieyſce tych którzy przez śmierć lub innym ſpoſobem uſtąpili; mogą także niegodnych i nieprzypodobanych wymazywać. Te iednak elekcye raz pierwſzy odprawią ſię w r. RPtey 9.

Rząd nie może z poſtronnemi podpiſywać warunkow sekretnych, któreby głoſuym przeciwne były. Konsulowie mieć będą radę ſtanu z 30 osob; ta gotować będzie do praw proiekta, i rozwiąże trudności zachodzące w Adminiſtracyi; z niey wybrani mężowie w liczbie 3 naywięcey sami do zgromadzenia prawodawczego odnioſą ſwoie proiekta, i pożytki z nich dla narodu wyniknąć maiące ukażą.

Do Miniſtrow należy wykonanie prawa; bez ich podpisu nic nie ważą rządowe rozkazy; ieden z liczby 15 ſkarbowym będzie, i nie może wydać żadney ſummy, chyba ſtosuiąc ſię do woli prawa, zalecenia rządowego i przełożenia Miniſtrow. Rachunki dochodow i wydatkow corocznie będą podane do wiadomości powſzechney. Rząd Miniſtrow i Radę ſtanu ma wybierać koniecznie z regeſtru narodowego. Toż ſię ma rozumieć o Adminiſtratorach Prowincyi, ktorzy Miniſtrom podlegać będą.

Stanowią ſię w całym narodzie Sędziowie pokoiu, których obowiązkiem ieſt godzić rozróżnione ſtrony. Naſtępuią na ſprawy ciwilne ſądy pirerwſzey inſtancyi i apelacyine. Na ſprawy zaś kriminalne, naprzod przyſięgli pierwſi, ktorzy przyimuią lub odrzucaią oſkarżenie; powtóre przyſięgli drudzy, którzy wyprowadzaią inkwizycye; nakoniec tribunał kriminalny przeznaczaiący karę, tego wyroki ſą nieodzownemi. We wſzyſtkich ſądach Inſtigatora powinność pełnić będzie kommiſsarz rządowy.

Stanowi ſię na całą RPtę ieden tribunał Kaſsacyiny: do tego każdy obywatel udać ſię może; ſąd zaś nie powinien wglądać w rzecz ſamą, iecz tylko uważać, czy niższe tribunały w ſądzeniu zachowały porządek prawem przepisany. Wszyscy Sędziowie maią bydź wybranemi z pomienionych wyżey regeſtrow; wszyscy też dożywotniemi będą, wyiowszy ſędziow pokoiu, i takich ktorym zbrodnia będzie dowiedziona.

Senatorowie, prawodawcy, Tribunowie, Konsulowie, Rada ſtanu nie odpowiadaią za swoie czynności urzędowe; za osobiſte wyſtępki ſtaną przed zwyczaynym ſądem: za poprzedzaiącym zezwoleniem zgromadzenia w którym zoſtawali. Toż ſamo rozumieć trzeba o wyſtępkach osobiſtych Miniſtrow. Lecz ci odpowiadać będą; za uſtawy rządowe przez nich podpisane które Senat ogłoſi Konſtituciyi przeciwnemi; za niewykonanie praw i zaleceń rządowych; za własne roſkazy do Adminiſtratorow, prawom przeciwne. Tribunat oſkarża Miniſtrow przed zgromadzeniem Prawodawczym.

Prawodawcy wyſłuchać maią obwinionego i odeſłać do naywyższego Sądu, gdzie wyrok nieodzowny. Ten Sąd naywyższy ſkłada ſię z osob wybranych w kaſsacyinym trybunale i przyſięgłych z regeſtru narodowego. Kaſsacyiny trybunał uznawszy nieſprawiedliwym wyrok iaki, ſędziow po urranie odsyła gdzie mu ſię podoba. Zołnierze woyſkowym ſądom podlegaią; z więźniami obchodzenie ſię przykre i ſurowe zabronione; armia do ściſłego poſłuszeńſtwa zwierzchności obowiązana, deliberować nie może.

Ranionym w obronie Oyczyzny będą dawane pensye, niemniey wdowom i ſierotom poległych w boiu. Dyſtyngwuiącym ſię rycerzom da narod inną nadgrodę. Inſtitutum narodowe zatrudniać ſię będzie zbiorem nowych wynalazkow, doſkonaleniem Kunsztow i nauk. Kommiſsyą rachunkowa z 7 osob ſkładać ſię powinna Zadne zgromadzenie, Tribunat, Prawodawcy, Senat, nie mogą deliberować, iak tylko nie będzie przynaymniey 2 trzecich części Reprezentantow obecnych. Osady Francuzkie rządzić ſię maią prawami oddzielnemi. Zgromadzenie prawodawcze może w Prowincyach zbuntowanych zawieſić Konſtitucyą: rząd zaś to uczyni podczas wakacyi, lecz na-

)2(

tychmiaſt zwoła Prawodawcow. Maiątek emigrantow do RPtey należy, ktora nie pozwoli do kraiu tym powracać, ktorzy od 14 lipca r. 1789 Oyczyznę opuściwszy nie są wyięci od przepisow prawa przeciw emigrantom napisanego; nowe zaś wyiątki są zabronione.

Taka ieſt nowa Konſtitucya, ktorey przyięcie lub odrzucenie zoſtawione ieſt narodowi; w Paryżu za przykładem Camusa niektore osoby iuż ią odrzuciły; większa nierownie liczba przyimuie. Generałowie en chef: Maſsena, Moreau, Brune, i Lefevre przeſłali do armii: Włoſkiey, Szwaycarſkiey, Batawſkiey, i Paryſkiey odezwy, zachęcaiąc żołnierza do obrony uſtaw pomienionych: z tych pism łatwo poznać można charakter i ſposob myślenia 4 Wodzow naszych.

Maſsena ſkromnie Konſtitucyą wychwala, koniec wnętrznych rozruchow przepowiada, widzi iuż iutrzeńkę przyszłego ſzczęścia przyświecaiącą narodowi; cieſzy ſię że kiedyżkolwiek żołnierz waleczny i raniony otrzyma zapracowaną nadgrodę; rząd zaś będzie silny przeciw nieprzyiaciołom, zagranicznym i domowym; zapowiada nakoniec że ta konſtitucya, dzieło żołnierſkie, żołnierſkiemu męſtwu, wierności, i doświadczonemu ku Oyczyznie przywiązaniu ieſt polecona.

Moreau wspomniał 10 letnie rewolucye, rządu przeſzłego niedoſkonałość, fakcyi narod dwoiących zawziętość, bliſkie RPtey rozwiązanie, gdyby prawodawce za przewodnictwem Generała Oyczyznie zasłużonego, nie zapobiegli złemu. Obiecuie długą trwałość nowey Konſtitucyi z tego względu naybardziey; że do iey napisania przyłożyli ſię ludzie mężni, poczciwi, uczeni, ſtatecznie do kraiu przywiązani, ktorych imiona, zasługi i talenta ſą znaiome współziomkom. Donoſi nakoniec że dla opatrzenia żołnierſkich potrzeb dotąd w Paryżu gościł; dokończywszy dzieło, powiada, ſtanę w obozie; a na on czas albo pokoy uczciwy mieć będziemy, albo też nową zagaiemy kampanią, w ktorey mam uſiłować, ażebym nie zawiodł ufności żołnierſkiey.

Brune chełpliwy, w nadętych wyrazach prawi o taiemnych zamyſłach nieprzyiacioł obcych i domowych; o dzisieyszym ich zawſtydzeniu, o ſwoich zwycięztwach; o nieodzownym upadku emigrantow, o ich maiątku.

Lefevre nakoniec dowiodł nayiaśniey, iak mu był nieznośny rząd Adwokatow pod Barrasem. Oświadczam, iego ſą ſłowa, że odtąd złodzieie, buntownicy, marnotrawcy, nie będą na wieki panować narodowi; mogą wprawdzie bydź przeciwnemi rządowi nowemu; na ſzczęście i ſpokoyność Francyi zawiſtnym okiem poglądać. Lecz iuż przyſięgliście rycerze, takich ogniem wygładzić i mieczem; iuż albowiem ſkończyły ſię rewolucye; wywrocone ieſt panowanie, ſkruszone berło intrygantow, publicznego ſkarbu łupieżcow; otwarty wſtęp do urzędow kraiowych cnocie i talentom; żołnierz walcząc za Oyczyznę nie będzie odtąd nagi, nie będzie z głodu umierał; Jakobini pod płaszczykiem patriotyzmu, łzami i krwią waszą paść ſię przeſtaną.

Konſulowie Buonaparte i Ducos kommiſsyom prawodawczym podali proiekt oświadczenia wdzięczności narodowey Sieyesowi: rzecz wzięto na uwagę, i dobra Crosne 15 tyſięcy liwrow czyniące dochodu rocznego ofiarowano, w nadgrodę prac podiętych od początku rewolucyi. Też ſame kommiſsye, nie uſtaiąc w czynnościach, poki nowa konſtitucya nie będzie przyięta; nową monetę papierową zrobiły, pod nazwiſkiem inſkripcyi gruntowych za 150 millionow.

W nowey konſtitucyi nie ma żadnego przepisu względem wybierania Konsulow, nic o rewizyi prawa, nic o gwardyi konsularney, wolności druku, penſyi Miniſtrow i Rady ſtanu; nic o liczbie Departamentow, o podatku iaki maią płacić obywatele czynni. Czyli to wſzyſtko z pośpiechem opuſzczono, czyli też zoſtawiono urzędzenie zgromadzeniu prawodawczemu i Senatorom, czas pokaże. Ponieważ zaś nie ieſt wyraźnie zabroniony z Paryża wyiazd pierwſzemu Konſulowi, ztąd wnoſiemy, że Buonaparte, ieśli pokoy zimą podpiſany nie będzie, poydzie do Niemiec.

O Szuanach nic nie mamy pewnego. Hedouville nawet nic prawie nie donoſi w rapportach urzędowych. Obiecuie mocą poſkromić rokoſzanow, ieśli do pokoiu ſkłonić ſię nie zechcą. Zapytany od Miniſtra woiennego, czemu Szefowie Szuanow podpiſawſzy broni zawieſzenie, krzywdzić obywatelow nie przeſtaią; odpowiada że toż samo było, gdy zmarły Hoche chciał koniec położyć woynie domowey w Departementach zachodnich. O wylądowaniu Angielſkim piſze iż nie ma pewności; życzy iednak mieć onę, bo tym ſpoſobem rzecz prędzey ſię zakończy.

Od armii Włoſkiey żołnierze kupami uciekać nie przeſtaią; niektorzy trafiaią do ſzuanow Vendeyſkich. Championnet piſał do Miniſtra woiennego, wołaiąc o ratunek; głod rozproſzy woyſka po tylu bitwach pozoſtałe. General Foiſsac Latour przyſłał z Auſtryi piſmo, w ktorym oświadcza ſtanąć przed ſądem bezſtronnym, i dowieść, że Mantuę poddał mocą przymuſzony; byleby ſąd w Paryżu samym nie zaś w obozach był zwołany.

Reszta w Dodatku.

I.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z *Wilna VS.* 4. Stycznia 1800 we Srzodę

Dokończenie z Paryża

Buonaparte oświadczył iuż dawno że dzisieysza rewolucya innym przeciwna zakończy się bez proskripcyi; owszem dawniey wywołanych obywatelow przywróci Oyczyznie. Jakož powróciło wielu; między innemi Lameth i Aiguillon; proskripcya Barrassową zwana, r. 1797 ma bydź zniesiona zupełnie. Chodzą po ręku regestra przyszłych Senatorow, Ministrow Konsiliarzow; między pierwszemi są imiona Xiążąt Luynes, Bethune; uczonych mężow Lacepede, Daubenton, Laplace, La grange, S. Pierre, iako też wielu Generałow i znaiomych Officyerow.

Minister skarbowy podał kommissyom prawodawczym rachunek dochodu i wydatkow na rok 8 RPtey; pierwszy wyniesie nie więcey nad 536 millionow; ostatnie millionow 600; deficit 64 milliony. Buonaparte oświadczył nieukontentowanie z Genueńskiey rewolucyi, o ktorey w niższym artykule wiadomość będzie. Merlin Adjutant który niedawno powrócił z Egiptu prezentował Konsulowi Oyca swoiego Exdirektora; ztąd pogłoska. że Buonaparte ma związek z osobami, które do dawnego rządu należały. Ostrzeżony o tym Konsul: nie umieią, powiedział, ludzie rozeznać litości od przyiazni. To pewna że żadnego z dawnieyszych do rządu nowego nie wzywa.

Minister woienny Berthier zatrudnia się pracowicie opatrzeniem żołnierskich potrzeb; lecz o pieniądze dotąd trudno; z Szuanami woynę w miesiącu iednym zakończyć chce Konsul, ieśli pokoy odrzucą. Spodziewamy się oglądać w naszey stolicy pełnomocnikow Amerykańskich Elsworth i Atis ktorzy iuż w Lisbonie na ląd wysiedli. Gwardya konsulow składać się będzie z 1,800 żołnierza.

Amerykanie porozumieli się z Anglikami; General Toussaint z pierwszemi zawarł umowę, pozwalaiąc im zawiiać do portow S. Domingo z opłatą 10 procentow; To wiedząc Anglicy zrobili inną ugodę z Amerykanami, obowiązuiąc się nie zabierać statkow kupieckich o mil 5 od brzegow; te wszystkie traktaty ściśle są zachowane.

z Bruxelles 18 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Powiadaią że według nowey konstitucyi Departamenta Belgickie na dwie tylko Prowincie będą podzielone, Administracya iedney w Bruxelles, drugiey w Liege. Do miasta naszego dziś przybyły dwa bataliony nowo zaciężney młodzi, każdy z 1,500 żołnierza złożony; wszystkie woyska stare wysłano ku Renowi. W Dunquerque Minister Morski eskadrę kazał uzbraiać złożoną z 4 fregat i kilku mnieyszych statkow. Xiąże dr Choiseul z towarzyszami swoiemi mocą wyroku konsulow będzie odprowadzony na granicę Hollenderską, zkąd wszyscy razem udać się maią do Hamburga.

z Zurich 15 Grudnia z Gazety Frankfortskiey.

Prawie codziennie bataliony Francuzkie z kraiu naszego wyciągaią, z których ma się formować armia Włoska dla Masseny; osłabia się przez to znacznie Szwaycarska, lecz na mieysce odchodzących nowe są połki spodziewane Podobno nawet cała 5 i 7 dywizya póydą do Sabaudyi.

z Hagi 22 Grudnia z Gazety Courier du Bas Rhin

Nie prawdziwa była wiadomość o przybyciu do nas Generała en chef Brune donosząca. To pewnieysza, iż Augereau tu kommenderować nie będzie. Rząd Batawski otrzymał przecie, że nad 11 tysięcy Francuzow na żołdzie naszym utrzymywać nie mamy; i ta liczba ciężka iest kraiowi, który handel, osady i niepodległość postradał. ogułem żołnierza mieć będzie RPta 32 tysiące. D. 19 obchodzono uroczyście pamiątkę oswobodzenia Batawii od naiazdu nieprzyiacioł; oprócz pospolitego gminu i żołnierstwa, nikt się nie cieszył. Mro-

zo nadzwyczayne znaczniéyſzym obywatelom dały pozorną przyczynę zoſtania w domach ſwyich.

z Cadix 28 liſtopada z Gazety Frankfortſkiey.

Okręt z wysp Manilſkich wyſłany ſzczęśliwie dziś zawinoł do portu naszego, nie ...wszy na drodze Anglikow. Gdy pod żagle wychodził, nieprzyiaciel nic ieszcze nie czynili przeciwko wyspie i miaſtu ſtołecznemu Luçon. Jednakże rząd na wſzelkie przypadki chciał bydź gotowym, lękaiąc ſię nagłego wtargnienia, iakie uczynili w r. 1792 Admirał Cornish i Generał Dralce. Fortifikacye powiększono, nad czym wszyscy mieszkańce z naywiększą uſilnością i ochotą pracowali dni 40.

z Genui 8 Grudnia z Gazety Frankfortſkiey.

Co było przyczyną oſtatniey rewolucyi Paryſkiey, toż ſamo w rządzie naszym odmianą przynioſło. Rzecz ſię ſtała dnia 9go. dziſieyszego bez żadney przeszkody. Zrana 2 tyſiące Francuzkiego żołnierza wkroczyło do miaſta. Rada 60 wnet zaczeła obrady taiemne. Reprazentant Montebrune podał proiekt odmiany rządowey; przyięto bez odporu.

1. Direktoryat ieſt zniesiony; 2. Prawodawcy wyznaczaią kommiſsyą z 9 osob złożoną ktorey moc prawodawcza i wykonawcza ſię oddaie. 3. Zgromadzenie prawodawcze zawieſza ſię do Czerwca. 4. Reprezentantow pensye zachowano. 5. Kommiſsarze wygotuią proiekt przyſzley konſtitucyi; na podobieńſtwo tey, ktorą Francuzi dla ſiebie przepiszą; i innych kilka warunkow mniey godnych uwagi.

Rada ſtarszych uſtawę potwierdziła. Kommiſsarze zwolnił urzędować zaczeli. Direktorowie rozeszli ſię ſpokoynie do domow, nie daiąc iednak dimiſsyi. Gońcow do Paryża wysłano. Domyślaią ſię niektórzy, że te odmiany ſą dziełem kommenderuiącego w Liguryi Generała Francuzkie.

Uwiadamiaią ſię Kredytorowie i Pretensorowie Ur: Pawła Grabowſkiego Ex Staroſty Sądowego *W*ołkowyſkiego, iż podług Dekretu Sądu Głów: i Ukazu Rządu Guberńſkiego Litt: R. 1799 Xbra 9 dnia założona ieſt utrata pretensyow na tych wszyſtkich, którzyby z niemi do odprawuiącey ſię dopiero Exdiwizyi w Dobrach Staroſty Grabowſkiego Koniuchach w Pttcie *W*ołkowyſkim położoych nie przychodzili, i onych na pomienioney Exdiwizyi nie dowodzili.

W Dobrach Glinciszkach w Powiecie *W*ileńſkim od Kapitulnego Miasta o pięć mil leżących, ſkradziony przez złodzieiow zoſtał ſkarb ec z d. 21 na 22 Xbra VS. w Zurnale kładnie ſię ſzkoda. Sukień ubioru Damſkiego z kosztownemi i różnemi garnirowaniami do par 30. 2. Chuſtek bogatych i ſztof do ſztuk 20. 3. Holenderszczyzna ſtołowa ubiorowa jako w ſztukach Płótna Partya bardzo liczna. 4. *W* Tąż Bielizna tkacka w ſkraianiu i w ſztukach, Płocienka rozmaite. 5. Materye iedne w ſztukach, drugie poſkraiane i ieszczy drobnieyszych, iako to: Goscinne zapasowe Pościele, niemniey inne tym podobne *W*artość w Regeſtrach zakomunikowanych z Policyi i Sądowi Ziemſkiemu niższemu dóydzie dwóch tyſięcy Czerwonych złotych. Czyni ſię te Uwiadomienie Powszechności. Iżby z powzięcia lica zareferowano było do Pocztamtu *W*ileńſkiego, albo do samych Aktorow *WW*. Jeleńſkich Staroſtow Suchowickich do Elimiszek. Nie ubliży ſię doniesicielowi podług miary dyſtynkcyi wdzięczność i Regalizacya.

Magiſtrat Miaſta Guberńſkiego Wilna podaie do powſzechney wiadomości, że na doſtarczenie drew dla Wóyſka w ciągu 1800. Roku potrzebnych, przez publiczny Targ w Magiſtracie Wileńſkim czyniony, obowiązał ſię Zyd Jzrael Zawelowicz doſtawić Sążen trzy Arſzynowy drzewa piłowanego, którego każde po'ano długie trzy czwierci arſzyna bydź powinno, za złotych Polſkich piętnaście ſrebrem, ktoby więc życzył za mnieyſzą cenę, a niżeli złł: piętnaście przyſtawować drzewa; zechce ten obiawić chęć swoią na piśmie w ciągu tego tygodnia w Litewſkim Guberńſkim Rządzie lub w Magiſtracie z dowodami, pewność zawrzeć ſię maiącego kontraktu uręczaiącemi Datt: dnia trzeciego Januaryi 1800. Roku.